

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Mgr. Gabriela Věchetová: Neuropsychologické aspekty funkčních poruch hybnosti

Práce se věnuje aktuální problematice funkčních (psychogenních) poruch hybnosti (FPH) z pohledu klinického neuropsychologa.

Experimentální část práce je rozdělena do dvou okruhů: 1. vliv subjektivně hodnocených non-motorických symptomů včetně subjektivních kognitivních stížností a objektivně posuzovaných motorických příznaků na kvalitu života; 2. charakteristika kognitivního profilu pacientů s FPH.

FPH (dříve označované i jako konverzní poruchy) mají široké spektrum projevů a jsou charakterizovány inkonzistencí v čase a inkongruencí se známým neurologickým onemocněním. Kromě motorických symptomů mají pacienti s FPH i řadu non-motorických obtíží (včetně kognitivních), které výrazně interferují s kvalitou života. Významným zjištěním první části disertační práce skutečnost, že prediktorem kvality života jsou kognitivní stížnosti, úzkost, bolest a deprese – a nikoliv tíže nebo trvání motorických projevů.

Druhá část disertační práce, věnovaná kognitivnímu profilu pacientů s FPH, prokázala výrazné oslabení pozornosti včetně rychlosti zpracování informací a vysokou intraindividuální variabilitu výkonu. Tyto výsledky přitom byly nezávislé na depresivní symptomatice.

Rozsah 124 stran textu, 142 citací (domácí i zahraniční impaktované články, recentní zdroje), 5 příloh (tabulky k původním publikacím autorky)

Hypotézy a cíle studie jsou dobře formulované, logické a jasné.

Práce je psána srozumitelně, seznam literatury je možná až příliš rozsáhlý, jsou citovány soudobé práce. Autorka publikovala část výsledků v impaktovaném časopisu jako první autor (J Psychosom Res, IF 2,827; další publikace je v recenzním řízení), a je spoluautorkou dalších impaktovaných publikací (Mov Disord, IF 8,679; Frontiers in Psychology, IF 2,129; další dvě publikace jsou v recenzním řízení) a několika publikací v domácích recenzovaných časopisech.

Text je logicky řazený, respektuje aktuální trendy a poznatky na poli kognitivní neurovědy. Citace jsou adekvátní, se vztahem k dané problematice, veškeré teoretické údaje jsou doloženy relevantními citacemi. Celkově je úvodní část prezentována jako přehledný text, shrnující teoretické poznatky, z nichž vychází design a provedení celé disertační práce.

Výsledky jsou prezentovány celkem na 14 stranách textu, formou komentářů a shrnutí nálezů a tabulek, výsledky jsou rovněž uvedeny v přílohách na konci disertace.

Diskuse svým rozsahem i strukturou a členěním reflektuje studovanou problematiku i zjištěné výsledky. Každá z obou hlavních studií je prezentována a diskutována zvlášť.

Hlavním nedostatkem práce je nedostatečné shrnutí výsledků v širším rámci použitelném v klinické praxi v ČR.

Předložená práce svým dílem přispívá k lepšímu rozpoznání FPH a důrazu na kognitivně-behaviorální důsledky nezávislé na depresivních projevech a tíži motorického postižení. Přínosem do budoucna bylo mohla být i promyšlená edukace odborné veřejnosti (neurologové a psychiatři) s cílem zvýšit zájem o pacienty s FPH a jejich obtíže v ambulantní praxi.

Otázky do diskuse

- 1) Je prognóza pacientů s FPH (pokud jsou diagnostikováni včas a sledováni specializovaným týmem) ovlivněna tíží a délkou rozvoje non-motorických projevů FPH?
- 2) V disertační práci je přesvědčivě doloženo, že FPH je ve své podstatě neurologické onemocnění s jasně vymezenými diagnostickými kritérii (inkongruence a inkonzistence). Jaký je vztah FPH k psychosomatickým onemocněním? Jedná se o dvě na sobě nezávislé koncepty, nebo lze předpokládat plynulý přechod mezi psychosomatikou a FPH? Lze se k tomu spolehlivě vyjádřit na podkladě neuropsychologického testování pacientů s FPH?

- 3) Jaká je v klinické praxi relevance subjektivních stesků pacientů s FPH a do jaké míry je užitečné v rámci strukturovaného rozhovoru (nebo psychoterapeutického rozboru) tyto stesky s pacientem diskutovat a explorovat?

Závěr:

Dle názoru oponenta je předložená disertační práce kvalitní, dobře strukturovaná, obsahuje zajímavé původní výsledky publikované v impaktovaných časopisech). Autorka prokázala schopnost orientovat se v odborné literatuře, provádět experimentální činnost, hodnotit a publikovat zjištěné výsledky a zapojení do dobře fungujícího řešitelského týmu. Doporučuji tuto disertační práci k obhájení a udělení titulu Ph.D.

---

doc. MUDr. Robert Rusina, Ph.D.

Neurologická klinika

Univerzita Karlova, 3. lékařská fakulta

Fakultní Thomayerova nemocnice v Praze

V Praze dne 30.9.2021